

GÜNEY KAFKASYA'DA İSTİKRAR: TÜRKİYE VE RUSYA'NIN ROLÜ

Oya EREN

Blog No: 5
13.01.2010

14 Ocak 2010

Türkiye açısından yeni yılın ilk dış politika atağı olarak tanımlanabilecek Başbakan Erdoğanın Rusya seyahati gerçekleşti. İki günlük ziyaretinde öncelikle sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve iş adamlarıyla toplantı yapan Erdoğan, Rusyadaki yatırımlarla ilgili değerlendirmelerde bulundu.

Daha sonra Rusya Devlet Başkanı Medvedev ve Başbakan Putinle görüşmeler yaparak, ağılıklı olarak bölgesel sorunları ve Türkiye-Rusya ilişkilerinin ekonomik boyutunu ele aldı. Erdoğanın Rusya ziyareti özellikle Güney Kafkasyada çözüm bekleyen sorunlar ve 2009un son aylarında yaşanan gelişmelerin ekseninde bölgedeki dengeler açısından da ayrı bir önem taşıyor. Türkiye-Ermenistan arasında imzalanan protokollerin etkileri ve tartışmalar sürüyor. Protokollerin Karabağ sorununa etkileri ve Rusyanın rolü, bölgenin kilit meseleleri olmaya devam ediyor.

Başbakan Erdoğanın, Rusyada Medvedev ve Putin görüşmeleriyle aynı zamana denk gelen bölgedeki önemli diğer bir gelişme ise Rusya Dışişleri Bakanı Lavrovun Ermenistan Cumhurbaşkanı Sarkisyan ve üst düzey Ermeni yetkililerle görüşmek üzere Ermenistanda bulunmasıydı ve yine Başbakanın Rusyaya geldiği 12 Ocak tarihinde Ermenistan Anayasa Mahkemesinde Türkiye-Ermenistan protokollerinin anayasal uygunluğunun görüşülmesi ve kabul edilmesi, bölgede çözüm bekleyen konuların paralel işleyen süreçlerden geçtiğinin göstergesi sayılabilir. . Aynı tarihlere rastlayan bu görüşmelerin odak noktasının aynı konular olması, 2010 yılında Azerbaycan-Ermenistan, Türkiye-Ermenistan ve Türkiye-Azerbaycan ilişkilerinde önemli gelişmeler ve değişimler olacağı yönündeki beklentileri yeniden gündeme getirdi.

Rusya ise bölgedeki sorunlarda kilit aktör olma ve etki alanını genişletme yönündeki çabalarını devam ettiriyor. Erdoğanın Rusya ziyaretinin ardından kısa bir basın toplantısı düzenleyen Putin açıklamalarında, Rusyanın özellikle Karabağ Sorunu ve soruna taraf ülkelere yaklaşım biçimini bir kere daha ortaya koydu. Rusya, Karabağ sorunundaki ihtilafın Ermenistan ve Azerbaycan'ın çıkarları çerçevesinde çözülmesi gerektiğini bir çok kez gösterdi. Putinin son açıklamaları da yine bu yönde, ilişkileri iki tarafla da dengede tutma çizgisindeydi. Hem Karabağ hem de Ermenistan-Türkiye meseleleri oldukça komplike ve ben tüm meselelerin aynı sepete konmasını doğru kabul etmiyorum açıklamasında bulunan Putin, Karabağ Sorunu ve Türkiye- Ermenistan ilişkilerinin birbirine bağlanmaması gerektiğini vurguladı.

Rusya, her ne kadar müttefiki Ermenistanı Karabağ Sorununda yalnız bırakmasa da Güney Kafkasya ve Karadeniz bölgesinde kendisi gibi çok dinamik bir politika izleyen Türkiyeye verdiği önemi enerji politikalarındaki yoğun görüşmelerle gösteriyor. Erdoğanın Rusya ziyaretinde de özellikle enerji konularında değerlendirmeler yapıldı. Güney Akım ve Nabucco Projeleri, Samsun-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı ve Mavi Akım 2 Projesi gibi konular görüşülerek nükleer enerji tesisi işbirliği protokolleri de imzalandı. Rusya, çok önemli bir enerji partneri olan Azerbaycanla da bir denge tutturmak zorunda olduğunun bilincinde. Geçtiğimiz günlerde Azerbaycan'dan Rusya'ya doğalgaz sevkiyatı başladı. Enerji sevk yollarının çeşitlendirilmesi için hem Rusya hem de Azerbaycan çalışmalara devam edecek gibi görünüyor. Rusyanın Sovyetler sonrası dönemde baş aktör olma çalışmaları ve var olan meselelere taraf ülkelerle ilişkilerindeki istikrarı bozmayarak yaklaşması ilerleyen zamanlarda bölgedeki çözüm sürecinde Rusyanın önemini daha artıracak gibi görünüyor.

Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin geleceği ise yine bölgedeki dengelerin korunmasına ve Ermenistanın uluslararası hukukun gereklerini yerine getirmesine bağlı. Özellikle Azerbaycan topraklarındaki işgalinden vazgeçmesi beklenen Ermenistan, Türkiye ile parafe edilen protokollerin ardından her ne kadar Karabağ ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin farklı süreçler olduğunu iddia etse de bölgenin huzur ve istikrarında önemli bir faktör olarak öne çıkan Türkiye için durum farklı. Güney Kafkasyada işbirliği ve istikrarı sağlamaya çalışan Türkiye için, iki ülke ilişkilerinin normalleşmesi Ermenistanın, komşularının toprak bütünlüğüne saygı göstererek işgalci tavrından vazgeçmesi koşuluna bağlı olmaya devam ediyor.

About the author:

To cite this article: Oya EREN. 2026. "GÜNEY KAFKASYA □□□ İSTİKRAR: TÜRKİYE VE RUSYA □□□ ROLÜ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2010 / 5. January 13. Accessed October 31, 2026. https://avimbulten.org/public/Blog/GUNEY-KAFKASYA-DA-ISTIKRAR-TURKIYE-VE-RUSYA-NIN-ROLU

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır